

Izdaja zavod za gospodarsko propagando Domžale
Ljubljanska 92 — Ureje
uredniški odbor — Odgo
vorni urednik Milan Flerin
— Izhaja vsakega 15. v mesecu — Žiro račun 5042-
3-252 — Cena 50 dinarjev
— Tiska tiskarna »Toneta«
Tomšiča v Ljubljani

Posebna številka
Domžale, 20. julija 1967

Občinski poročevalec

GLASILO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNEGA LJUDSTVA OBČINE DOMŽALE

OB OBČINSKEM PRAZNIKU

Običajno se ob prazničnih dnevih spominjamo na prehodeno pot, na vložene napore, na uspehe in neuspehe in prav je tako. Prav posebno zaradi tega, da osvežimo vse pozitivne revolucionarne pridobitve, da kritično analiziramo obdobje, v katerem smo delovali ter vzopredno s tem iščemo nadaljnji boljši, uspešnejših načinov delovanja. Uspehi nas ne smejo uspavati, ampak samo vzpodbujuji. Ne smemo se podvreči samo enostranskemu ocenjevanju, ampak vedno le ocenjevanju z družbenega vidika. To pomeni, da je pred oceno vedno potrebno stehtati pozitivne in negativne rezultate ter na ta način ugotoviti, kam se tehnica nagiba. Pozitivne rezultate je treba priznati in težnje v tej smeri podpreti, negativne pa po samoupravnih poti v čim širšem krogu na podlagi strokovnih ugovoritev odpraviti.

Družbeno-politična in ekonomska gibanja v občini so, gledana z vidika uveljavljanja družbenih smotrov, po sprejetju reforme dobila nekatere doslej nam neznane kvalitete. Te se kažejo predvsem v nekaterih novih, kvalitetno boljših, oblikah delovanja samoupravnih ogranov, v sprejemaju konkretnejših sklepov, v doslednejšem izvajanju in uveljavljanju ekonomskega zakonitosti v procesih uvajanja sodobne tehnologije in organizacije dela in ne nazadnje v premikih znotraj družbenih služb (šolštva, zdravstva, javne uprave) itd. Rezultati, doseženi z velikim prizadevanjem posameznikov, služb in kolektivov so toliko bolj pomembni, ker so doseženi v težavnih okoliščinah ekonomske in politične borbe. Ta neprestani boj in upornost je nekatere izmučil do skrajnih meja človeške zmožljivosti. Zaradi tega ta boj zahteva novih, mladih, preudarnih in sposobnih moči, katere bodo v znak spoštovanja pričetega dela, ta boj nadaljevale.

Novih, svežih družbeno-političnih borcev za socialistične odnose ta borba zahteva tudi zaradi tega, ker tudi znotraj pozitivnih premikov obstoje družbenega protislovja, če že ne upoštevamo

sile, ki s svojim konservativnim, zastrelim in včasih celo sovražnim odnosom do družbenih gibanj ne morejo ali pa namenoma nočejo podpreti družbenih hotenj. Cela vrsta nerešenih vprašanj to zahtevo samo potrjuje. Med njimi so v sedanji fazi najaktualnejša, na kakšen način in s kakšnimi družbenimi prijemi ustvariti pogoje za zaposlovanje, na kakšen način zagotoviti dovolj sredstev za normalno funkcioniranje šol prve in druge stopnje, kako čim hitreje vključiti zasebnega kmeta v blagovno proizvodnjo in kot osnovno, kako vsa gospodarska in politična gibanja usmeriti k uveljavitvi komune kot osnovne politično teritorialne in gospodarske skupnosti.

Naloge, ki stoje pred nami, niso lahke, zahtevale bodo maksimalne napore vseh činiteljev. Organiziranost neke skupnosti se kaže predvsem v medsebojnem spoštovanju, razumevanju in skupnem delu. To načelo je verjetno prav sedaj,

glede na mednarodno politično situacijo, potrebno še posebej gojiti. Imperialistične sile umetno ustvarjajo konfliktne situacije v svetu. Agresija Izraela na arabske države je njihovo delo. Osnovni cilj take politike pa je porušiti enotnost nevezanih držav in v osnovi omenjeno načelo. Prav zaradi tega moramo z vsemi silami podpreti stališča našega IS in borbo arabskih narodov. Ta napad ni samo napad na suverenost arabskih držav, ampak napad na politiko aktivne koeksistence in miru v svetu, katere nosilec sta tudi ZAR in Jugoslavija.

Mednarodni položaj in naša notranja gospodarsko politična prizadevanja so v čvrsti povezanosti. To bo v prihodnosti zahtevalo od nas vseh, da s pospešenim tempom uveljavljamo načela družbene in gospodarske reforme. Le gospodarsko močni in politično enotni bomo lahko kljubovali imperialističnim silam in pomagali prizadetim po tem nasilju.

Družbeno-politične organizacije in Skupščina občine ob prazniku želijo v teh prizadevanjih mnogo uspehov in plodnega sodelovanja vsem občanom, organizacijam in kolektivom

Družbeno-politične organizacije in Skupščina občine Domžale

Prireditve ob letošnjem občinskem prazniku

21. julija ob 17. uri	OTVORITEV RAZSTAVE SPOMENIKOV NOB V STAVBI SKUPŠČINE OBČINE DOMŽALE
21. julija ob 20. uri	SLAVNOSTNI PRIČETEK OBČINSKEGA PRAZNIKA PRI SPOMENIKU V RADOMLJAH IN RAZVITJE PRAPORA ZB NOV RADOMLJE
22. julija ob 10. uri	ODKRITJE SPOMENIKA NOB V KRTINI
ob 13. uri	PROMENADNI KONCERT DOMŽALSKE GODBE V MORAVČAH
ob 20. uri	DRAMA ANTONA MEDVEDA: ZA PRAVDO IN SRCE — LETNO GLEDALIŠČE MENGEŠ — IZVAJA SVOBODA IZ MENGŠA
23. julija ob 8. uri	SREČANJE ŠPORTNIKOV DOMŽAL, ZAGORJA IN KAMNIKA
ob 8. uri	TEKMOVANJE GASILCEV PIONIRJEV IN MLADINCEV NA IGRIŠČU INDUPLATI V JARŠAH
ob 8.30	NAMIZNI TENIS V MENGŠU
ob 8.30	ŠAHOVSKI TURNIR V DOMŽALAH V RESTAVRACIJI »PRI POŠTI«
ob 8.30	NOGOMETNO SREČANJE V DOBU
ob 8.30	SREČANJE KEGLJAČEV NA KEGLJIŠČU V DOMŽALAH
ob 8.30	SREČANJE STRELCEV NA STRELIŠČU V JARŠAH
ob 15. uri	TEKMOVANJE V GO-CARTU V DOMŽALAH
ob 19. uri	KOŠARKARSKA TEKMA V DOMŽALAH
27. julija ob 17. uri	SLAVNOSTNA SEJA OBČINSKE SKUPŠČINE IN AKADEMIJA V HALI KOMUNALNEGA CENTRA V DOMŽALAH
30. julija ob 10. uri	POHOD MLADINE NA PARTIZANSKO POSTOJANKO MOHOR PRI MORAVČAH
27. julija	PLES V HALI KOMUNALNEGA CENTRA, KI GA ORGANIZIRA KOŠARKARSKI KLUB DOMŽALE
28. julija ob 19. uri	
29. julija	

V okviru športnih prireditev za praznik občine Domžale bo priredil Nogometni klub Domžale

nočni turnir v malem nogometu

Na turnirju sodelujejo moštva NK Kamnik, NK Sava, NK Induplati, NK Ihan, sindik. moštvo Papirnice, NK Domžale (old boys) in NK Domžale 1967.

Vsako sredo in soboto ob 20. uri bosta odigrani po dve tekmi na košarkaškem igrišču v športnem parku.

Otvoritev tekmovanja bo v soboto, dne 22. julija ob 20. uri s tekmo NK Domžale (Old boys) : NK Domžale 1967.

Društvo rejec malih živali bo za občinski praznik, t. j. od 27. do vključno 30. julija 1967 priredilo na dvorišču L. osnovne šole v Domžalah

razstavo

kuncev, perutnine in ostalih domačih malih živali.

Občinski praznik - spomin in opomin

Občinski praznik domžalske občine je praznik, na katerega smo mi vse se posebno ponosni. Ponosni smo predvsem zaradi tega, ker smo pred 26 leti oklevanja brez goleg razmišljanja sprejeli in oživili veliko naloga Partije — sprejeli smo odprt boj proti premočnemu in takrat povsod zmagajočemu nasprotniku. Evropa je ležala pod njegovimi nogami, pregazil je izdajstvo meščanstva pokvarjeno staro domovino in bil je prepričan, da mu nihče več ne bo odvzel nasilno pridobljenih plodov. Tako je mislil nasilnik, ki je razpolagal s silno uničevalno močjo, mi pa smo čeprav slabi in neznatni, mislili drugače. Začel se je neenak boj, ki je prinesel poraze in zmage, naša upornost in trdoglavost pa je vse bolj moralno uničevala nasprotnika. Iz oholega oblastnika, kateremu ni bilo nič sveto, se je spremenil v ničevega strahopetca, ki je na koljenih prosil milosti tiste, za katere milosti ni nikdar poznal.

To je zgodovina nasilja, ki jo mi še dobro poznamo in je nikoli ne bomo pozabili! Kljub temu pa se zgodovina ponavlja, s podobnimi nasilniki, da, celo enakimi, kot smo jih mi spoznali, pa tudi z enako usodo. Nasilje, pa naj ima za seboj še tako moderno tehniko, ni nikoli in ne bo nikoli uspelo proti narodu in ljudstvu, ki se borí — četudi golo in lačno — za svojo svobodo. Nasilje lahko trenutno zmaguje, ni pa sposobno zdržati dolgotrajne borbe, ker ga leta načnejo od znatnaj in polagoma razjedajo.

Vedno več imamo takih primerov, če-

dalje bliže se dogajajo. Resno nas opozarjajo na nevarnost in na nepomirljivost nazadnjaških sil sveta z rastočimi osvobodilnimi gibanji. Lokalne vojne izgledejo prvi hip manj nevarne, ozkorčenje govore celo o tem, da ni vzroka za zaskrbljenost, dokler ne izbruhne na naših mejah. Lokalne vojne pa niso nič drugega kot poskusi, pridobiti si za večji obračun boljše položaje in zasejeti strah v svetu pred močjo ter nezadržljivostjo ogroženega kapitalističnega sveta, ki se bori z vsemi sredstvi za svoj obstoj in za svojo nadvladavo nad svetom.

Mi smo vse to v ljudski revoluciji izkusili na lastni koži in zavedamo se, da kjerkoli se pojavljajo taki poskusi, prete neposredno tudi nam in vsemu, kar smo si s krvjo in z bolečinami priborili. Zato je naša angažiranost na strani obrambe proti nasilju sama po sebi razumljiva, a prav tako tudi naša aktivna pomoč vsem narodom in ljudstvom, ki so žrtev takega mednarodnega nasilja. Zavedamo se, da s tem branimo svoje težko pridobljene človeške pravice, zavedamo se, da vsak poraz narodov in ljudstev, ki se bore za svobodo in samostojnost, predstavlja neposredno grožnjo tudi nam samim.

Ce kdaj, potem je v tem času naša budnost in čvrsta povezanost starih borcev in nove generacije, ki že uživa plodove zmagovite revolucije, dnevna zapoved za vse nas. Ce zahtevamo, da nas nova generacija razume, potem moramo mi, ki smo pod težkimi pogoji na ramenih ponesti revolucijo in smo se borili za lepše živ-

ljenje mladih pokolenj, pokazati objektivne razumevanja za njihove potrebe in njihova hotenja. Samo tako bomo obdržali največjo vrednost, ki smo jo znali tako zelo ceniti v dneh borbe, celovito povezanost med ljudstvom in njegovo vojsko. To pa lahko dosežemo, če bomo kljub staranju vedno v prvih vrstah borbe za vse, kar je napredno in resnično socialistično, a prav tako v prvih vrstah borbe proti vsemu, kar kazi našo družbo in ne dela časti naši revoluciji. Posebno mi, stari borce, moramo biti občutljivi za te presoje, če nočemo požirati očitkov, da s svojim molkom in oportunistom, ki ga v najtežjih časih nismo poznali, pomagamo podpirati družbene nepravilnosti, ki nimajo nič skupnega z našo revolucionarno tradicijo. Borili smo se za osvoboditev dela, poskrbimo, da bo edino delo tisto, kar daje družbeni ugled tudi stariim borcem. Potem bomo lahko zahtevali, da se to načelo resnično spoštuje, da se dejansko odstranijo iz naše družbe vsi mogoči, ali bolje rečeno, nemogoči privilegiji. Samo tako bo resnično zaživelo delavsko samoupravljanje, samo tako bomo preprečili, da bi si posamezniki prigrabili oblast, izkorisčajoč našo nebudnost ter s peščico obdajajočih jih pomagačev. Ti igrajo farso delavškega upravljanja.

Ce kdo, potem moramo mi biti občutljivi za take pojave, če kdo, potem moramo mi prvi pokazati na nje in organizirati borbo proti njim. To je naš dolg mrtvim tovarišem, ki so z nami vred sanjali o socialistizmu. To smo dolžni samim sebi, če hočemo ohraniti visoki prilastek resničnih revolucionarjev.

Dr. Marijan Dermastia

Komunisti moramo razvijati socialistični humanizem!

Socialistični humanizem je imel in še ima za cilj osvobajati delovno ljudstvo vsakršnih oblik izkoriščanja in neenakosti, graditi in utrjevati osebno svobodo ter človeško dostojanstvo, skratka človečnost. Te vrednote postajajo še posebej po reorganizaciji ZK vse pomembnejše področje našega dela.

Razprave o reorganizaciji ZK v naši občini so rodile tudi vrsto razmišljaj, ki globlje posugajo v probleme humanosti. Pojavljajo pa se tudi zavračanja, češ da tako »moraliziranje« in podobno ni potrebno. Toda, prav tu moramo hitreje napredovati. Mislim, da ne moremo poenostavljati vprašanj, ki se pojavljajo v odnosih med ljudmi, moralji itd., misleč, da rastejo zgolj samoniklo iz materialne osnove in višjega standarda.

Doslej smo mnogo storili za gospodarski razvoj, verjetno pa ne dovolj za pristnejše odnose in duhovni razvoj. Naš družbeno-politični sistem, ki je nov in napreden, mora, bolj kot stari, razvijati poleg industrializacije dežele in standarda tudi humanizacijo kot politično najučinkovitejše sredstvo proti poskusom vračanja na staro.

Zveza komunistov se mora odločno usmeriti k razvijanju praktičnega humanizma. Tako bo tudi sama doživela svoj preporod, o katerem je bilo go-

vora na VI. kongresu ZKJ, ko smo KPJ preimenovali v ZKJ.

Teh nezadostnih uspehov se komunisti zavedamo, zato morajo problemi socialističnega humanizma dobiti ustreznejša mesta v delovnih programih naše organizacije Zveze komunistov. Dogovoriti se bomo moralni o tem, kako bomo učinkoviteje analizirali naše življenje in na tej osnovi ukrepali, delovali in vplivali. Sekretar IK CK ZKS Franc Popit je v svoji uvodni obrazložitvi na VIII. seji CK ZKS: »ZK KOT SVOBODNO ORGANIZIRANA IDEJNO POLITIČNA SILA,« med drugim dejal: »Odločneje bomo moralni mobilizirati vse naše sile, da bo tisk še bolj kot doslej v službi napredka, resnice, socialistične morale in izgrajevanja socialističnih odnosov. Odločno bomo podprli tendence, ki se že določene oblikujejo med komunisti in drugimi progresivnimi silami pri nas na področju znanosti, vzgoje, publicistike, itd., za še slemelje reševanje problemov v idejni sferi.«

Najbolj pomembno delovno področje za vse nas komuniste je vzgoja, mladine, od predšolske dobe do visokih šol. Tako ni naključje, da je tovariš Popit v tem povedal telesne besede: »Menim, da bi moral biti eden od sklepov današnjega plenuma tudi ta, da moramo temeljito preučiti stanje in raz-

mere v tej sferi in ugotoviti, kakšen je vpliv Zveze komunistov na vzgojni proces. Mnenja sem, da ni najboljši. Bilo bi zanimivo napraviti anketo, ali bolje, zbrati statistične podatke o naših vzgojiteljih na osemletnih in srednjih šolah, o njihovi strokovni usposobljenosti in politični angažiranosti, pridostnosti Zvezzi komunistov itd. Tudi univerzitetni komite bi lahko dal dragocene podatke o tem, kako se vzgajajo naši mladi kadri profesorjev, ki potem vzgajajo osnovnošolece. Lötiti se je treba bolj smotorno po-

litike stipendiranja, preiti na pavšalnega stipendiranja v okvirih razpoložljivih sredstev k planiraju kadrav, da bi vedeli, kakšne in koliko kadrov bomo predvidoma potrebovali v naslednjih letih. Na tej osnovi bi morali razpisovati stipendije za konkretno strokovne in politično deficitne stroke. Ne smemo pozabiti, da gre tu za kadre, ki edini lahko postanejo resnična protitež delu konservativnih sil med mladino ali vsaj sila važna protitež ob vseh drugih faktorjih idejno političnega dela. Ceprav socialno poreklo še ne zagotavlja kvalitete in politične doraslosti, je vendar tudi tu neka logika: naši vzgojitelji

Domžale dobivajo mestno lice. K temu pa prispeva največ blokovna gradnja

ski kadri, zlasti višji, se skoraj nenehno rekrutirajo iz območja istih socialno političnih skupin. Premalo se dvigajo kadri iz delavskega okolja. Socialna struktura naših študentov se ni bistveno spremenila v primerjavi s predvojno. Ponavljam: socialna struktura n' odločuječa, ni pa brez pomeba. Socialistična skupnost mora z organizirano materialno in moralno akcijo ustvariti CIM BOLJE POGOJE za šolanje in kvalificiranje mladih ljudi.« (V naši občini se je ZK z drugimi progresivnimi silami odločno vzemala in podpirala izvedbo prvega rebalansa občinskega

proračuna leta 1964 v korist šolstva za povečanje nizkih osebnih dohodkov prostovnih delavcev, za gradnjo šole na Brdu ter priprav za gradnjo moravske šole. Op. p.) V osemletkah in srednjih strokovnih in drugih šolah bi morali organizirati posebno pedagoško pospeševalno službo, ki bi imela tudi lastna sredstva za štipendiranje tistih mladih učencev, ki so pokazali nadarjenost in posebna nagnjenja. To bi uravnovalo pogoje med mestnimi središči in bolj oddaljenimi področji in izboljšalo šolske uspehe. Zveza komunistov bi morala biti neposredno prisotna v

delu teh pedagoških centrov s svojimi stališči in interesom ne-posrednih proizvajalcev.

Mislimo, da bo treba tudi mnogo več kot doslej storiti za ustvarjanje boljših možnosti za izpolnjevanje prostovnih delavcev. Težko si je zamisliti, da bi slabo nagrajevani ter z vsakodnevnim drobnim delom preobremenjeni prostovni delavci lahko vzdržali naporno tekmo s časom ter konservativimi silami, ki grabijo po sreči mladine, ki jo z ljubezni vzgajamo, šolamo in pripravljamo za življenje: doma in v šoli; z besedo in verjetno še bolj z lastnim zgledom.

Skratka, zavedati se moramo dejstva, da so najmočnejše gibalo vzgoje in morale resnični življenjski zgledi. O duhovni podobi naše mladine ne bo toliko odločal privzdignjeni prst lepih naukov, pač pa toliko bolj prevladujoči življenjski vzor. Tu je področje, kjer ugled komunista in celotne ZK usoden raste ali pada, pridobiva ali zgublja, vabi ali odbija — zlasti mladino.

Zakaj bi komunisti po vseh bojih, žrtvah in uspehih prava področja danes prepustili komurkoli drugemu?

Jože Krevs

Šolstvo v naši občini

Osnovna šola daje občanom osnovno vzgojo in splošno izobrazbo ter jih v skladu z razvojem socialistične družbe razvija v samostojne osebnosti.

Idejni temelji vzgoje in izobrazbe so socialistična družbenega ureditev in socialistični humanizem, kar šola urešnjuje s tem, da učencem posreduje učno snov in jih navaja, da svoje znanje smiselno uporablja. Dalje uvaja učence v razumevanje zakonitosti razvoja v naravi in družbi in jim s tem daje temelje za oblikovanje znanstvenega pogleda na svet. Razvija v njih vedenjnost, sposobnost za kritično mišljenje in umsko delo. Seznanja jih z bojem naših in drugih narodov za svobodo, z našo družbeno ureditvijo in pridobitvami človeštva ter jih tako vzgaja v duhu bratstva in enotnosti ter enakopravnosti narodov, humanizmu in mednarodni solidarnosti delovnih ljudi. Oblikuje zavest skupnosti in tovarištva pri učencih, razvija moralna svojstva njihovega značaja, presojanja in kritičnega ocenjevanja, odnosov med ljudmi, med spoloma, v družini in družbi, vključuje jih v razne oblike dela, jim daje splošne osnove tehnične izobrazbe, jim razvija smisel za pravilno vrednotenje dela, uvaja jih v estetsko doživljaj kulturnih dobrin, posreduje jim higienske navade in skrbi za njihov telesni razvoj.

Vse to so sila važne naloge šole pri oblikovanju mladega človeka in zato je delo pedagoških delavcev prav gotovo eno najpomembnejših del v naši družbi. To vrednost družba tudi priznava, a zaenkrat v glavnem le z besedami.

Pred leti se je začela v šolstvu reforma, ki je postavila solo na nove temelje. Ta reforma ima za cilj, da se s pritegnitvijo vseh družbenih sil zagotovijo pogoji za osnovno izobraževanje vsega mladega rodu v enotni osemletni osnovni šoli. To se dosega s korenitimi reformnimi prijemi v izobraževalno-vzgojni strukturni šole in organizaciji njenega notran-

njega dela. Predmetniki in učni načrti so bili razbremenjeni odvečnega gradiva, obogateni z vsebinsko, ki ustreza potrebam našega socialističnega razvoja in prilagojeni starosti učencev.

Doseženi so bili že pomembni uspehi, ki so bili omogočeni le z vsestranskim prizadevanjem učiteljskih kolektivov in družbeno-političnih organizacij za razvoj sistema družbenega samoupravljanja v šolah, za krepitev njihove samostojnosti, so-delovanjem šol s starsi, organizacijami učencev in z družbenimi, prostovnimi in vzgojnimi faktorji. K temu je mnogo pri pomoglo tudi spoznanje, da obvezno šolanje ni samo važna naloga na področju izobraževanja, temveč je tudi odločilen faktor vsega našega gospodarskega in družbenega razvoja.

V naši občini je bilo z reformo ustanovljenih 7 centralnih osemletnih šol, na katere je vezano 14 podružničnih z učenci od 1. do 4. razreda. S tem je praktično vsem učencem omogočena osnovna izobrazba, posebno še, ker je oddaljenim učencem preskrbljen brezplačni prevoz z avtobusi, na šolah pa so jim omogočene malice. V Mengšu in Radomljah pa so tudi varstveni oddelki, kjer dobre učenci kosišo in pomoč pri učenju.

Seveda pa ni reforma odvisna od prizadevanj posameznih faktorjev, ampak so zanjo potrebni tudi materialni pogoji. V občini Domžale so samo v zadnjih nekaj letih razširili obe domžalski šoli in šolo v Mengšu. Na novo pa so bile zgrajene šole na Cešnjicah, v Ihanu, Radomljah in na Brdu, letos bo dograjena šola v Moravčah, pripravlja pa se graditev nove šole v Domžalah, razširitev šole v Dobu itd. Za ta dela je občina investirala ogromna sredstva, a stanje še ni zadovoljivo, saj imamo še vedno veliko pouka v dveh, da, celo treh izmenah, šole so brez telovadnic in kabinetov, skratka: mnogo nam še manjka tudi v materialnem pogledu, da bo reforma dosegla cilj — namreč da po možnosti vsi učenci do-

sežejo osnovno izobrazbo s tem, da dokončajo osem razredov. S tem bi se dvignil izbrabenii nivo občanov, kar bo prav gotovo v veliko korist tako proizvodnim organizacijam, kot vsem drugim.

Obenem z reformo se je začelo v šolah razvijati samoupravljanje. Danes je vsaka centralna šola s podružnicami samostojna enota, ki deluje po obstoječih zakonih, ima svoj statut in pravilnike in svoje samoupravne organe. Vsi člani delovne skupnosti tvorijo zbor delovne skupnosti, v katerega so vključeni tudi zastopniki javnosti. Zbor odloča o delu šole, delitvi dohodka, razvoju šole, predлага izboljšanje učno-vzgojnega dela, spremlja vzgojno-izobraževalni proces in se vedno bolj poglablja v šolske probleme, ter prevzema odgovornost za uspeh šole. Rešuje tudi finančne probleme, vendar le v sklopu sredstev, katere dobiva šola po pogodbji od občine. Težave so še s kvalificiranimi kadri, saj na šolah manjka še precej učnih moči za matematiko, fiziko, telovadbo, tehnično vzgojo itd.

Ce hočemo pouk v šolah res modernizirati in reformirati, ter s tem izboljšati učne uspehe, bi bilo potrebno: uvesti na vseh šolah enoizmenski pouk, ustanoviti varstvene oddelke sezičati telovadnice in dovolj kabinetov, opremiti šole z avdiovizualnimi sredstvi in modernimi učili, izboljšati kakoviteto pouka s kvalificiranimi kadri, katere pa bomo dobili le, če jim nudimo primerne osebne dohode in stanovanja, razširiti moramo delo z mladino in pionirji, kar seveda tudi zahteva primerne prostore.

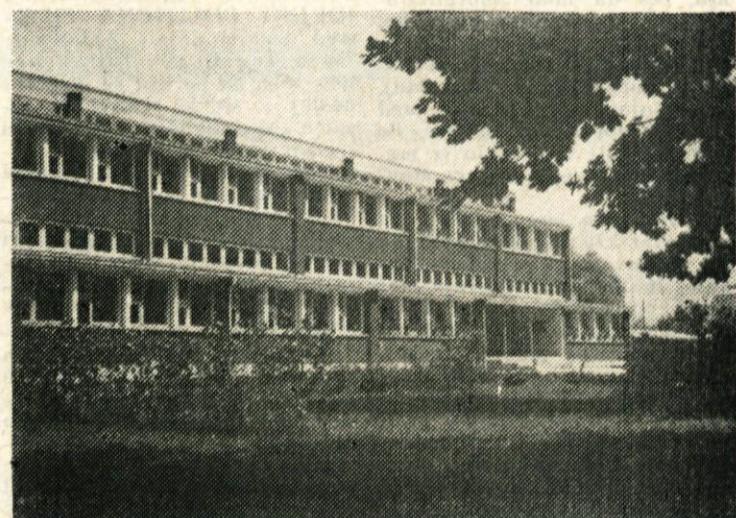
Vemo, da vse to ni mogoče izvesti naenkrat, se pa stanje leto za letom izboljšuje.

Naše osnovno šolstvo

Eno bistvenih vprašanj osnovne šole je, kako čim bolj kvalitetno realizirati učni načrt v vseh razredih s čim večjim številom učencev. To je že za osnovno šolo zelo pomembno vprašanje, saj obseg in kvaliteta osvojenega znanja ter šte-

vilu učencev, ki to znanje osvojijo, vpliva na izobraževanje v šolah druge stopnje, strokovnih šolah, na univerzah in s tem na usposobljenost vse naše družbe za izvrševanje zastavljenih načrtov.

Poleg drugih imajo za dose-

Sola v Radomljah, prva moderna šolska zgradba v občini za popolno osemletno solo.

ganje izobraževalnih ciljev v osnovni šoli bistven vpliv tudi: ustreznega mreža takih osnovnih šol na področju občine, ki omogočajo kvalitetno vzgojno izobraževalno delo.

sodobna opremljenost šol z učili in učnimi pripomočki.

urejena higienično zdravstvena in socialno-varstvena zaščita učencev.

urejeni prevozi učencev in njihova prehrana.

strokovno in družbeno-politično usposobljeno učno osebje, ki se nenehno izpopolnjuje na seminarjih, posvetovanjih, aktivitiv itd., vedno globlje in odgovornejše samoupravljanje, ki ob upoštevanju najrazličnejših problemov in težav išče naj-

uspešnejšo pot napredka in uspeha.

ustrezna materialna baza, ki je potrebna za uresničevanje nalog, postavljenih v delovnih programih kolektiva.

Prizadevanje kolektivov na osnovnih šolah so usmerjena tudi v to, da bi bilo ponavljajanje in osipanje učencev čim manjše in čim bolj naravno. To pa ne sme in ne more biti posledica zniževanja zahtevnosti znanja, temveč mora biti posledica kvalitetnega šolskega dela, boljših učnih metod, zmanjševanja večizmenskega pouka, izboljšanja materialne baze, boljše prehrane, zdravstvene vzgoje, socialnega varstva itd.

V naši občini je izoblikovana takale mreža osnovnih šol:

prvega in petindvajsetega maja in zaključnih šolskih prireditvev in valet. Poleg tega zaključujejo šole vsako leto svoje delo z različnimi končnimi razstavami, šahovskimi, športnimi, pevskimi tekmovalnji in revijami, s temovanjem matematikov itd. Šolsko delo prepletajo razne daljše akcije, kot so: teden RK, teden boja proti TBC, teden otroka itd. Veliko je delo, ki ga šole opravljajo z razpečevanjem mladinskega tiska in navajanjem mladine na čitanje. Iz šolarskih in mladinskih knjižic je letno izposojenih mnogo tisoč knjig.

Prosvetni delavci isčejo poti za boljše uspehe tudi tako, da najdejo čim pogosteje in tesnejše stike z domom in otrokovim okoljem. Ne bi lahko prešteli vseh govorilnih ur in nji-

hov velik vzgojni pomen, koliko vzgojno pomembnega dela je opravljenega na roditeljskih sestankih in obiskih na domovih. Zelo grob izračun nam kaže, da je na naših šolah na leto porabljenih nad 5000 ur za individualne razgovore s starši. da je letno opravljenih okoli 650 roditeljskih sestankov, na katerih se zvrsti preko 12.000 staršev in, da je v to delo vloženo preko 1500 ur na naših šolah vsako leto. Tako se nekajkrat v letu srečajo prosvetni delavci s starši in skrbniki skoraj vseh učencev. Vedno redkejši so starši, ki ne prihajajo v šolo, da bi spoznali zahteve šole in da bi šola spoznala probleme doma, otrokovega okolja in da bi dom in šola zrasla v skupen vzgojno-izobraževalen faktor.

Centralne šole:

1. Brdo

2. Dob

3. I. osnovna šola Domžale

4. Osnovna šola V. Perka Domžale

5. Radomlje

6. Moravče

*7. Mengš

8. Posebna šola Homec

Naslednja tabela kaže, kako je v občini naraščalo število učencev, oddelkov in učnega osebja:

Solsko letno	Stevilo učencev	Stevilo oddelkov	Učno osebje
1959/60	5567	119	142
1960/61	3786	150	156
1961/62	3956	157	164
1962/63	4150	143	170
1963/64	4095	148	174
1964/65	4095	145	174
1965/66	4193	147	175
1966/67	4196	156	186

Učni uspeh je v šolskem letu 1963/64 znašal 88 % pozitivno ocenjenih in je do šolskega leta 1966/67 porasel na 88,2 %.

Tabele so tudi približna slika dela prosvetnih delavcev v tako imenovani osnovni dejavnosti šole, ki je predpisana s predmetnikom, učnim načrtom in ostalimi zakonskimi normami in predpisi. Ne moremo pa mimo dopolnilne dejavnosti naših šol in prosvetnih delavcev, ki v njih delajo. Ta dejavnost ima predvsem vzgojni ton in jo je včasih težko ali celo nemogoče izraziti s kakršnimikoli merili. To je na zunaj tisto drobno, na videz nepomembno, večkrat nepriznano vzgojiteljevo delo, ki pa ima v vzgojnem in izobraževalnem procesu neprcenljivo vrednost. Pri tem delu dobivajo učenci delovne navade, razvijajo se v tisto smer, ki jim je bližja, postajajo mladi samoupravljavci, zavestno se vzgajajo v člane razred-

Podružnične šole:

1. Cešnjice

2. Ožbolt

3. Blagovica

4. Krašnja

5. Zlato polje

6. Trojica

7. Krtina

8. Jarše

9. Ihan

10. Dragomelj

11. Rova

12. Peče

13. Vrhpolje

14. Trzin

nih in šolskih kolektivov, kjer jih povezuje tovarištvo, iskrenost, medsebojno spoštovanje in pomoč. Težko je odmeriti čas, v kratkem obdobju pa tudi uspehe dela s pionirsko in mladinsko organizacijo ter PRK na šolah. Vidni sadovi so le končane akcije (razne proslave in prireditve, zbirke papirja, železa, razne delovne akcije) delo do take zaključne akcije pa ostaja napisano in premalo cenjeno. Kdo bi prešteli vse razredne ure, na katerih razredniki popravljajo vse, kar ni vzgojno in primerno pionirju, mladincu, razredu in šoli. Prav tako je skoraj nemogoče prikazati delo in trud prosvetnih delavcev v šahovskih, lutkovnih, likovnih, modelarskih, pletiških, prometnih, dramatskih, recitacijskih, literarnih, vrtinarskih in ostalih krožkih, v klubih OZN itd. Ugotavljamo le predstave, nastope, dopise, tekmovalja — osnovna vsemu temu pa ostaja tiho, požrtovalno, neumorno delo prosvetnih delavcev in učencev na naših šolah. Kako lahko in prijetno je poslušati nastop pevskih zborov na raznih revijah, ob tem pa premalo ocenjujemo delo, ki je bilo potrebno, da je zbor sploh lahko nastopil.

Poprečno pripravijo šole v občini vsako šolsko leto okoli 210 prireditvev, ki se vrstijo od septembra, preko dneva mrtvih, 29. novembra, novega leta, Prešernovega dne, dneva žena do

Skrb za financiranje šolstva na območju občine Domžale je bila do 30. junija 1967 poverjena Sklad za šolstvo, ki je sredstva za pokrivanje vseh potreb, tj. stroškov za osnovno dejavnost, za novogradnje, za plačilo anuitet, za nabavo investicijske opreme in za odpalčevanje obveznosti v zvezi z nakupom stanovanj za učni kadar prejemal v določenem pro-

Realizacija 1966 5.149.854,14 N din
Plan dohodkov v 1. 1967 7.064.463,13 N din
Procent povečanja 1966/1967 je 37,1 %

Izdatki skladu pa so se gibali takole:

	Realizacija 1966	Plan 1967	% povišanja
Prevozi učencev	132.563,89	140.000,00	6,1
Nagrade učencem	926,80	1.500,00	61,0
Osnovne šole	3.988.102,13	4.464.534,50	11,9
Posebna šola Homec	176.840,00	207.660,00	17,4
Glasbena šola	345.820,00	340.000,00	—
Zavod za PPS	52.000,00	57.000,00	9,6
Bančni stroški	7.169,73	8.000,00	10,2
Rezerva skladu	53.171,93	65.938,89	24,3
Skupaj za osn. dejavnost	4.756.595,48	5.284.633,39	11,1
Otroški vrtci	193.000,00	282.750,00	46,5
Fiksne obveznosti, investicije, obresti, anuitete			
	200.258,66	1.497.079,7	747,5

Iz navedenega je razvidno, da je sklad za šolstvo največji potrošnik sredstev občinskega proračuna. Razvidno pa je tudi, da so se v tem letu sredstva za osnovno dejavnost bila postavljena v drugi plan zato, ker smo v zadnjih letih investirali toliko družbenih sredstev v novogradnje in modernizacijo šol, kot le redko katera občina v republiki.

Po dokončanju novogradnje v Moravčah, tj. jeseni letos, bo potrebno misliti na novo šolsko poslopje v Domžalah, s čimer bi zaključili investicijsko izgradnjo šolskega prostora v občini in pričeli misliti na hitrejše zboljševanje materialnih pogojev za delovništvo in šol.

S sprejetjem novega zakona o finančiranju izobraževanja in vzgoje je prenehala funkcija občinskih skladov za šolstvo. Zato je bil s 30. junijem letos tudi domžalski sklad za šolstvo ukinjen, njegove funkcije pa je prevzela temeljna izobraževalna skupnost za občino Domžale, katere obveznosti pa precej presegajo obveznosti skladov.

Usnjarska šola - Domžale

Pokojni Boris Kidrič, tedanji glavni inženir Generalne direkcije za usnje in gume v Beogradu in France Kumer, sta največ pripomogla, da je bila oktobra 1948 ustanovljena v Domžalah tedaj prepotrebna usnjarska šola, ki ima danes, po nekaterih spremembah, do polnitvah in preimenovanjih, naziv: Tehniška srednja usnjarska-galanterijska šola, Domžale.

Letos je dala šola že petnajsto generacijo (okrog 300) usnjarskih tehnikov in četrto generacijo (okoli 50) galanterijskih tehnikov. Medtem ko je možnost zaposlitve galanterijskih tehnikov bolj specializirana, saj prihajajo v poštov samo tovarne galanterijskih izdelkov, in sicer pripadajoče obrti, imajo usnjarski tehniki izredno široko možnost udejstvovanja, ker so v bistvu kemijski tehniki, specializirani v usnjarsko smer. Tako so absolventi zapošleni ne le v industriji usnja, trgovini s surovimi kožami, industriji pomožnih usnjarskih sredstev, industriji obutve, temveč tudi v kemični industriji (industrija bary, lakov, mačob, prehrambena industrija, industrija zdravil itd.), kliničnih laboratorijih, inštitutih (Kidrič, Štefan) itd. Okrog 20% absolventov pa je v tujini, celo v Avstraliji in Kanadi. Poleg rednih dijakov iz vseh republik SFRJ so obiskovali inozemski oddelek šole kandidati iz Indonezije in Alžira, ki so poslušali predavanja na angleškem ozir. francoskem jeziku.

Vrsta absolventov (okoli 30%) je z uspehom nadaljevala in dokončala študije na kemični, nekaj pa na ekonomski fakulteti in arhitekturi.

Več let je bila potreba po kvalificiranih usnjarijih in galanterijskih tako občutna, da je bil oddelek za vajensko šolo usnjarske in galanterijske stroke, prav dobro zaseden. Tečaji za kvalificirane in visoko kvalificirane delavce so se kar vrstili. Potrebno je bilo celo ustanoviti tehnični oddelek za odrasle, ki ga danes obiskuje 20 slušateljev.

Na pobudo UO tovarne »TOKO« je leta 1961 zaživila na svetu edinstvena srednja šola za tehnične galanterijske stroke kot oddelek Usnjarske šole. Tovarne usnjene galanterije so se posebno v zadnjih 10 letih močno razvile v ve-

čini naših republik, prešle iz obrtniške v industrijsko dejavnost, za kar so jim bili potrebi predvsem tehnični. Ravno v zadnjem času, pri ustanavljanju izobraževalnih skupnosti, pa tudi industrija obutve vztraja pri tem, da se do sedaj v Kranju dislocirani oddelki za čevljarske tehnike močneje poveže in priključi Usnjarski šoli.

Kot kaže tabela, je priliv kadrov iz drugih republik, verjetno iz finančnih razlogov, vsak leto manjši.

	Stev. vpisanih dijakov	% dijakov iz SRS	% dijakov iz ostalih republik
1964/65	190	65	37
1965/66	232	74	26
1966/67	228	77	23

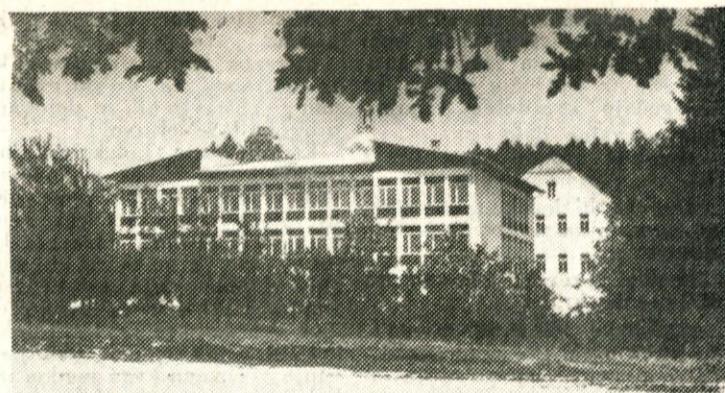
tako, da postaja šola vedno bolj slovenska. V ostalem ima šola edinstvene možnosti napredka, zlasti če pride še do priključitve obutvene industrije. V sklopu ustanove je lepo, novo šolsko poslopje z učilnicami in laboratorijskimi prostornami in po rekonstrukciji sodobno opremljena usnjarska in galanterijska šolska delavnica s tehnološkim laboratorijem, usnjarski inštitut, pomožne delavnice, skladnišča, internat z menzo, športna igrišča — skratka, vse naselbine predstavlja majhen kombinat z veliko prednostjo pred drugimi podobnimi šolami, le z eno ranljivo točko — z neurejenim financiranjem.

Štroske šole so dosedaj krili približno v enakih delih ustanovitelj t.j. usnjarska in galanterijska industrija SR Slovenije, medobčinski sklad in šola sama s sredstvi šolske delavnice. V bodoče je v načrtu, da prevzame financiranje šole celotne 125. veje slovenske industrije (usnje, galanterija, obutev) novo ustanovljena posebna Izobraževalna skupnost. Do kakšne mere pa je prišla neurejenost financiranja šole, pa kaže najbolje sledeči podatek: učni kader, ki ima izključno samo fakultetno izobrazbo in v poprečju 20 let delovne dobe, ima poprečni osebni dohodek 98.500 S din, medtem ko znaša poprečni dohodek absolventov-tehnikov naše šole v industriji usnja od 100 do 180.000 S din, v kemični industriji okoli 150.000 S din, v industriji zdravil 140.000 S din itd.

Strokovni izobraževalni center

Na območju sedanje domžalske občine sta pred letom 1961 obstajali dve vajenski šoli — v Domžalah in Mengšu. Leta 1961 pa je bila samostojna vajenska šola raznih strok v Mengšu ukinjena. ObLO Domžale pa je izdal odločbo o združitvi obeh šol. Združeni šoli je preimenoval v Strokovni izobraževalni center Domžale (SIC).

Kratek čas je še deloval v Mengšu lesni in pečarski oddelki, po ukinitvi le-teh pa ima šola sedaj svoje prostore le v Domžalah, kjer vzgaja učence za kovinske poklice. Iz prostorov I osnovne šole Domžale se je center preselil v novo zgradbo na Ljubljanski cesti 105, kjer dela še sedaj v mnogo boljših pogojih. Da bi bil pouk čim sodobnejši, je bilo

Nova šola na Brdu — pouk v njej se je pričel septembra lani

potrebljeno zgraditi nove šolske delavnice za praktična pouk. Danes ima šola 500 m² delovne površine, kjer lahko dela 120 učencev. S skromnimi sredstvi si je šola nabavila potrebno orodje in stroje. Strokovni izobraževalni center vzgaja sedaj uajence kovinske stroke (kovinostrugarje, strojne in splošne ključavničarje, orodjarje) in torbarje, sedlarje ter jermenarje, ki imajo sklenjeno učno pogodbo pri podjetju ali privatnem mojstru. Za učence usnjarske galanterije je SIC edina šola v Sloveniji in učenci prihajajo iz različnih krajev.

S šolskim letom 1965/66 pa je začela z delom tudi poklicna kovinarška šola. Učenci te šole, ki se odločijo za poklic kovinostrugarja, ključavničarja

ali orodjarja, so na šoli redni dijaki in hodijo v šolo vse šolsko leto. Tri dni v tednu imajo praktičen pouk v delavnici, tri dni pa teoretični pouk v učilnici. Ni jim treba sklepati učne pogodbe s podjetjem, ampak se samo vpišejo v tajništvu šole in priložijo potrebne dokumente. Za vpis v prvi letnik šola sprejema prijave do začetka šolskega pouka. Poklicna šola bo v novem šolskem letu 1967/68 popolna, saj bodo delali že vsi trije letniki. Učenci poklicne šole dobivajo denarne nagrade, ki so odvisne od uspeha.

Sloški kolektiv, ki šteje 21 članov, si prizadeva, da bi s skromnimi razpoložljivimi sredstvi čim več prispeval k sodobnejšemu pouku in dosegel še večje delovne uspehe.

Posebna osnovna šola na Homcu

Tudi ob letošnjem občinskem prazniku v naši občini bodo kot običajno polagale vse naše družbenе, gospodarske in politične organizacije in tudi naša občinska skupščina obračun svojih delovnih uspehov v preteklem letu. Eden izmed teh je vsekakor tudi hiter in uspešen razvoj Posebne osnovne šole v Homcu. Precej poguma in humanosti je moral imeti takratna občinska skupščina, pred tremi leti, da je izdala odločbo o ustanovitvi te vrste šole. Že takoj prvo leto obstoja je bilo odprtih pet razdelov osnovne šole z 42 učenci in 5 učnimi močmi. Otroci so bili iz domžalske in kamniške občine. Vsa finančna sredstva je dala domžalska občina. Novoustanovljena šola se je morala naseliti v zaposlenem poslopju bivše homške osnovne šole, ki jo je bilo treba temeljito renovirati, kar je stalno domžalsko občino lepe denarje. Vodstvo šole

se je moralo boriti z velikimi začetnimi težavami, saj je primanjkovalo prav vsega, od opreme do učil. Zaradi velikega razumevanja občinske skupščine in zlasti njenega predsednika Jožeta Pogačnika je šola hitro premagovala težave in že drugo in tretje leto razširila svojo dejavnost z odpiranjem novih oddelkov. Število otrok na šoli leta za letom raste, veča se število učnega kadra. V novem šolskem letu 1967/68 bo postalna z otvoritvijo osmoga razreda že

popolna osemletka. Za novo šolsko leto čaka na vpis iz obeh občin 118 že kategoriziranih mentalno prizadetih otrok, pouk pa je do sedaj že obiskovalo 64 otrok. Vsem tem otrokom bi omogočili obisk pouka, če bi se našla finančna sredstva za nabavo prevoznega sredstva. Da bi šola lažje razvijala svojo osnovno dejavnost, je kolektiv šole na inicijativi republikega društva za pomoč duševno nezadostno razvitim osebam ustanovil v lanskem decembru prav tako društvo za obe občini in pritegnil k članstvu vsa naša podjetja, ustanove in množične organizacije. Odziv je bil dejansko zelo velik. S podporo tega društva bomo jeseni opremili na šoli prvo delavnico za tehnični pouk in že vnaprej zagotovili prvi našim absolventom v letu 1968 službenia mesta, ki bodo ustrezala njihovim sposobnostim.

Posebna osnovna šola na Homcu razpolaga sedaj z osmimi učilnicami, ki so le za silo opremljene in bi v bodoče lahko sprejeli vsaj 120 težko učljivih otrok, če bodo na razpolago finančna sredstva, zagotovljena prevoz teh otrok in dovolj učnega kadra. Letos je uspešno končalo razred 52 otrok od 64 vpisanih. Največja ovira je uspešnejšemu razvoju te ustanove pa je problem prevoza teh otrok iz bolj oddaljenih krajev obeh občin.

lovanju s krajevno skupnostjo v Moravčah bo poskrbljeno tudi za stalno telefonsko povezavo občanov z moravskega območja. Skupščina je še odločila, da se za komandirja postaje milice v Domžalah imenuje njen dosedanji komandir Franc KALAN, za njegovega pomočnika Drago KOROSEC ter za komandirja oddelka v Lukovici Ivan KOLIC.

V skladu z določili temeljnega zakona o ukrepih za pospeševanje živinoreje je svet za gospodarstvo predložil skupščini v sprejem predlog odloka o pristojbinah za obvezne veterinarsko-sanitarne pregledne. Sredstva, zbrana od teh pristojbin, se bodo zbirala pri veterinarskem zavodu, ki bo moral del sredstev izločiti in jih vrniti v živinorejska območja v obliki najboljših plemenjakov, s katerimi bi zagotovili obnovno živinoreje po programu.

Z nadaljnjam odlokom je bil določen organ za izdajanje zdravstvenih spričeval za živino. Dohodek od tega je namenjen za zatiranje živalskih kužnih bolezni.

Daljšo razpravo in večjo zainteresiranost je sprožil predlog za povisanje cen mleka, kot jih je že sprejel mestni svet v Ljubljani in potrdil zavod za analize in cene. Kot vzrok za spremembo ustrezne odredbe so ljubljanske mlekarne navajale visoke transportne stroške in odkupne cene. Svet za gospodarstvo je pristal in predlagal skupščini odobritev za povisanje cene osnovni vrsti mleka, medtem ko se mu je zdel premoalo utemeljen predlog za povisanje cene mleku v tetra-pak embalaži in polnomastnemu mleku, čeprav je zainteresiran za čimvečjo izbiro tudi na tem področju. Zastopnik Ljubljanskih mlekarn je utemeljitev znatno razširil in ponovno ugotovil, da slednjih dveh vrst mleka podjetje ni dolžno dobavljati potrošnikom po dosedanjih cenah, ker pomenijo te za podjetje izgubo. Znatne stroške namreč predstavlja pri mleku v tetra-paku poseben papir, ki ga podjetje uvaža. Sicer pa gre za zelo praktično embalažo in verjetno bi potrošniki te vrste blaga prav zaradi tega pogresali. Tudi s prodajo polnomastnega mleka bi popestrilj izbiro in omogočili potrošnikom nabaviti to vrsto mleka tudi v mlekarnah. V razpravi je sodelovalo deset razpravljevalcev, na kar se je skupščina z večino glasov odločila za nove cene mleka, kot so navedene v spremembni ustrezne odredbe, ki je objavljena v uradni prilogi poročevalca. Obenem je skupščina sprejela tudi predlog, naj Ljubljanske mlekarne objavljajo v časopisu celotno kalkulacijo za odobrene cene; preveriti pa je tudi odkupne cene mleka od kmetijskih proizvajalcev, ker se te, po pojasnilu nekaterih odbornikov, ne gibljejo v višini, ki je določena in jo ljubljanske mlekarne naka-

zujejo odkupnim organizacijam.

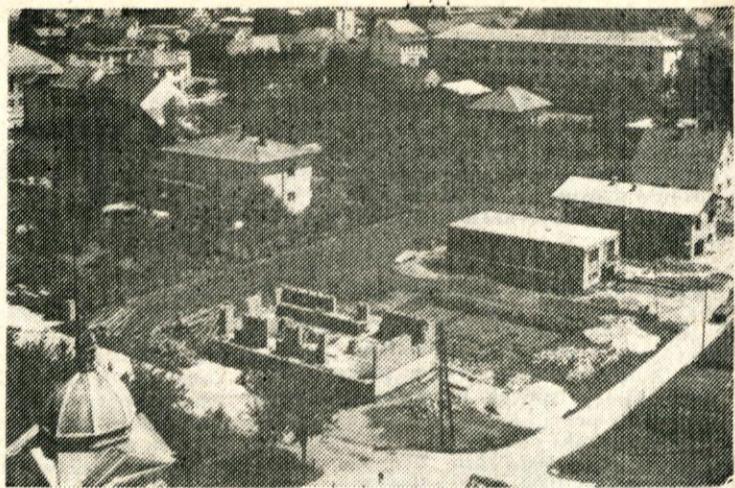
Z odlokom o premiji za leto 1967 bo tudi kmetijskim organizacijam, ki se ukvarjajo s proizvodnjo mleka, kot na primer Kmetijskemu poskusnemu centru Jable, omogočeno, da uveljavijo premije tudi za sveže mleko, ki ga neposredno prodajo potrošnikom.

V razpravi na predlog odloka o mejah melioracijskega območja, ki ga je predhodno obravnaval svet za gospodarstvo, so odborniki opozorili na nekatera nujna melioracijska dela, tako na razbremenilniku Pšata in na strugi K. Bistrice med homškim in radomeljskim mostom; v slednjem primeru je za sprememjanje struge Bistrice kriva tudi nedisciplina občanov, ki jemljejo pesek v njeni strugi, tako da ji zapirajo pot, da išče novo na škodo rodovite zemlje. To nedisciplina bo treba v bodoče dosledneje odpravljati in s tem odpraviti dodatni in nepotrebni vzrok za trganje bregov in odnašanje zemlje ob strugi Bistrice, za katero je bilo vloženih že veliko druzbenih sredstev. Prav tako so predvidena sredstva za nadaljnja vzdrževalna in investicijska dela tudi letos. Na vsak način se bodo sredstva, zbrana na račun odškodnine za uporabo varstvenih in posebnih vodnogospodarskih objektov in naprav, porabila na melioracijskem območju, katerega meje določa sprejeti odlok.

Poročilo o načrtu varstva pred naravnimi nesrečami v občini Domžale, ki ga je pripravil ustrezni štab, je obrazložil predsednik SOB kot vodja štaba in Dimitrije Deletič, predstojnik občinske službe za narodno obrambo. Štab je pripravil načrt varstva in predvidel možnosti za štiri vrste nesreče (potres, poplave, večji požari in težje prometne nesreče). Štab kot tudi ustrezne službe imajo pripravljen načrt na log, ki jih je potrebno opraviti ob nesreči.

Uvod za razpravo o naslednjih dveh točkah dnevnega reda je dala Tilka LEB, predsednica sveta za socialno varstvo in zdravstvo. Po razpravi treh odbornikov je bil z odlokom ustanovljen regionalni zdravstveni center v Ljubljani ter imenovan predsednik in člani njegovega sveta. Navedeni center je skupen za ljubljanske in okoliške občine in bo kot strokovni organ povezoval in koordiniral zdravstveno varstvo in službo za prebivalstvo regije.

V razpravi na predlog o reorganizaciji zdravstvene službe je sodelovalo deset diskutantov. Predlog je pripravil iniciativni odbor skupaj s podobnim organom občine Litija in Kamnik. Svet ZD Litija in Domžale sta že sprejela sklep o združitvi s sedežem v Domžalah, medtem ko se svet zdravstvenega doma in občina Kamnik do te seje skupščine še nista dokončno iz-

Domžale so bile še pred kratkim zelo na redko pozidano naselje z velikimi prazninami. Intenzivna gradnja zadnjih let, posebno tudi individualna, pomaga te praznine zapoljevati in prispeva k temu, da bodo Domžale s časom postale sodobno urejeno mestno naselje

javila za združitev; postavljajo namreč vprašanje sedeža združenega zdravstvenega doma. Notranjo organizacijo zdravstvenega doma po združitvi bodo predlagali zdravstveni domovi, z upoštevanjem osnovnega namena zakona o organizaciji zdravstvene službe, to je, racionalizacija zdravstvene službe. O njej bo razpravljala tudi občinska skupščina, katere skrb je tudi organizacija zdravstvene mreže v občini.

Svet za finance je predložil skupščini predlog odloka, s katerim naj bi skupščina določila stopnje prispevkov in davkov za finančiranje vzgoje in izobraževanja. Z julijem mesecem je namreč prevzela finančiranje šolstva novoustanovljena izobraževalna skupnost. Višina stopnje je bila določena po načelu, naj bi se sredstva za izobraževanje zagotovila v enaki višini, kot so bila zagotovljena v proračunu, tudi delitev sredstev po virih naj bi bila ista kot za proračun. Skupščina se je odločila za stopnje prispevkov in davkov po predlagani drugi varianti, ki upošteva tudi sproščena sredstva 10-odstotnega pologa za gradnjo šole Brdo. Sklenila je še, da se sredstva nad planom od prispevka iz OD o kmetijske dejavnosti prenesejo v proračun občine za zagotovitev sredstev za izboljšanje pitne vode v Črnetem grabnu. Istočasno je bil sprejet tudi sklep, da se ostanek sredstev sklada za šolstvo po stanju 30/6/1967 prenese na sklad za negospodarske investicije, iz katerega se bodo odplačevala stalne obveznosti (annuitete) ukinjenega sklada. Nato je skupščina potrdila še statut izobraževalne skupnosti in sklenila, da bo administrativne in računovodske posle za to skupnost opravljaj oddelek za skupne in družbene službe SOB Domžale.

S predlagano spremembijo odloka o prispevkih in davkih občanov se v navedenem predpisu

odpravljajo nekatere neskladnosti z ustreznim republiškim predpisom, čeprav nekatere od teh pomenijo napredna stališča, ki bi jih bilo treba upoštevati oziroma prevzeti v ustrezno zakonodajo.

Z nadaljnjam sklepom skupščine je bil potren zaključni račun davčnega knjigovodstva za preteklo leto ter dopolnjen odlok o prenosu pristojnosti na svete SOB. S to dopolnitvijo je bil pooblaščen svet za finance in družbeni plan, da odloča o dodelitvi v uporabo nacionalizirano nezazidano gradbeno zemljišče prejšnjemu lastniku za gradnjo stanovanjske hiše.

Nato je na predlog sveta za komunalne zadeve skupščina sprejela sklep, da se za izdelavo urbanistične dokumentacije za celotno območje občine namente posojilo iz vročenih sredstev pri komunalni banki in hranilnici. Z urbanističnim programom za območje celotne občine se bo bistveno spremenila tudi problematika na področju gradnje, zato je bila skupščina mnmenja, naj se s pripravo omenjene dokumentacije čimprej prične in dobi čim ustreznejšega izvajalca.

Predloge za razrešitev in imenovanja je obrazložil Rajko Radmelič, predsednik komisije za volitve in imenovanja. Za četrtega sodnika pri občinskem sodišču Domžale je bila izvoljena sodniška pripravnica Helena Bele. Zaradi izvajanja načela reelekcije sta bila razpisani tudi delovni mestni predsedniki in enega sodnika istega sodišča. Ponovno sta bila izvoljena Mavricij Volgemut za predsednika sodišča in Ivica Birk za sodnika pri istem sodišču.

V stalno komisijo občinske skupščine za družbeni nadzor so bili nanovo oziroma ponovno imenovani naslednji člani: zpredsednika Anton Gorjup, z članci Ela Vollmajer, Stane Tešten, Ivanka Pajer, Dragica Kolenc, inž. Borut Venturini,

Franc Zaje, dr. Marjan Novak, Dušan Kosmač, Albin Gnidovec in Maks Zaje.

Tudi dosedanjim članom stalne skupščinske komisije za prošnje in pritožbe je potekel mandat, zato je skupščina za nadaljnji dve leti določila za predsednika Pavla Klemenčiča, in za člane: Bredo Flajs, Milana Jenciča, Marjana Bolharja, Ivana Liparja, Marjana Konjarja in Anico Lenič.

Komisijo za varnost prometa bodo v naslednjem mandatni dobi sestavljali: Stanko Vrhovec kot predsednik in člani: Janez Jeglič, Franc Mihelčič, Franc Novak, Jože Kosmač, Franc Jaganje, Anton Pezdir, Anton Pajer in Stane Šmon. Nadalje je komisija za volitve in imenovanja predložila predlog mestnega odbora SZDL in KS Domžale za imenovanje gradbenega odbora za nadaljnjo gradnjo stavbe »družbenega centra« v Domžalah. Skupščina je za predsednika imenovala Albina Pavlina, za člane pa Jožeta Zevnika, Miha Varška, Franca Habjana, Viljema Limonija, Milana Flerina, Staneta Kovača, Andreja Cvetka, Karla Kušarja, Ivana Mraka in Maksa Jerana.

Gradbeni odbor mora svetu

za finance SOb predložiti v odobritev dolgoročni in kratkoročni program predvidenih del na omenjenem objektu. Kratkoročni program mora obsegati le nujna dela, to je ureditev tlaka oziroma tal, razsvetljave in nabave praktikablov, kar naj bi se po možnosti uredilo do organizacije proslave v počastitev občinskega praznika.

Cetrta seja skupščine je bila na hitro sklicana za 7. julij, in sicer zaradi obravnave problematike podjetja Melodija v Mengšu. Podjetje je ponovno zašlo v težave kljub zadnjim ukrepom kolektiva. Položaj podjetja je bil predmet razprave na štirih sejah sveta za industrijo, nadalje za družbeni nadzor, kakor tudi finančnih in ostalih služb. Pripravljena je bila analiza gospodarskega položaja podjetja in na podlagi ugotovitve stanja predlagana kot najboljša rešitev uvedba prisilne uprave, katere naloga bo urediti kadrovska vprašanja, formirati ustrezne strokovne službe, uvesti delovno disciplino in rešiti druga tehnična in komercialna vprašanja. Tudi skupščina se je odločila za ta sanacijski ukrep kot najboljšo rešitev in imenovala prisilnega upravitelja.

OBVESTILO

Skupščina občine Domžale, Oddelek za notranje zadeve obvešča na podlagi 43. člena Pravilnika o registraciji motornih in priklopnih vozil (Uradni list SFRJ, št. 20/67) vse lastnike mopedov, ki imajo delovno prostornino do 50 ccm, da jih morajo registrirati do konca leta 1967.

Ker pa imamo na območju občine veliko število teh vozil in da bi občani na najbolj enostaven način z najmanjšo izgubo časa in stroškov lahko opravili registracijo, bomo ta vozila registrirali tudi izven sedeža občine in sicer:

dne 5. in 7. 9. 1967 od 8. do 15. ure v Moravčah

dne 12. in 14. 9. 1967 od 8. do 15. ure v Lukovici

Za vse ostale lastnike mopedov pa na sedežu občine Domžale dne 19., 20. in 21. 9. 1967 od 8. do 12. ure in od 17. do 19. ure.

V teh dneh bo v te kraje prispela posebna ekipa Servisa za tehnične pregledne motornih vozil iz Ljubljane, ki bo pregledal tehnično neoporečnost vozil.

Pri tehničnem pregledu se bo zahtevalo naslednje:

Moped mora imeti zadaj zaključeno luč za osvetljevanje registrske tablice in refleksno steklo.

Mopedi starejše izdelave nimajo zadaj luči za osvetljevanje registrske tablice (imajo le zaključeno luč in refleksno steklo). Lastniki takih vozil bodo morali pred tehničnim pregledom ali na samem tehničnem pregledu zamenjati zadajo luč za novo, ki je izdelana tako, da zaključena luč hkrati osvetljuje registrsko tablico.

Moped — tricikel z dvema kolesoma spredaj, ki je širok nad 80 cm, mora imeti nameščeno luč za osvetljevanje ceste na lev strani, zadaj pa poleg zaključene luči, luči za osvetljevanje registrske tablice in refleksno steklo rdeče barve nad kolesom, še refleksno steklo rdeče barve na levem robu karoserije, nameščeno tako, da ga voznik ali tovor ne zakrivata.

Moped — tricikel z dvema kolesoma zadaj, ki je širok nad 80 cm mora imeti poleg luči za osvetljevanje ceste spredaj na levem robu karoserije refleksno steklo bele barve, nameščeno tako, da ga voznik ali tovor ne zakrivata. Tako vozilo mora imeti zadaj nad levim kolesom zaključeno luč, luč za osvetljevanje registrske tablice in refleksno steklo rdeče barve, nad desnim kolesom pa steklo rdeče barve (lahko pa ima tudi nad desnim kolesom zaključeno luč in refleksno steklo rdeče barve).

Če ima tako vozilo posebno luč za osvetljevanje registrske tablice v sredini karoserije zadaj, mora imeti nad levim kolesom zaključeno luč in nad obema kolesoma refleksno steklo rdeče barve.

Refleksna stekla morajo biti dobre kvalitete, tako da se pri osvetlitvi dobro vidijo.

Lastniki mopedov bodo morali pri registraciji predložiti dokument o lastništvu (račun o nabavi, ali kupoprodajno pogodbo), kolikor pa tega nimajo, bodo pri organu, ki je pristojen za registracijo vozil, podali pismeno izjavo.

Po končanem tehničnem pregledu bo lastnik lahko vplačal obvezno zavarovanje vozila, kar znaša predvidoma 2.500 S dinarjev, in cestno takso, ki bo znašala predvidoma 1.000 S dinarjev, dvignil registrsko evidenčno tablico in prometno dovoljenje.

Iz pisarne
Oddelka za notranje zadeve

Spremembe v predpisih o privatnih gostiščih so povzročale, da so Domžale dobile v zadnjem času več novih, sodobno urejenih in moderno opremljenih gostinskih lokalov, ki že uspešno pomagajo premagovati zaostalost, katero smo prav na tem področju gospodarske dejavnosti v Domžalah toliko časa ugotavljali in ki je bila predmet mnogih pikrih pripomb, posebno tujcev, ki so poslovno ali pa kot turisti obiskali Domžale. Med najnovejšimi lokalimi, ki so nam po svoji urejenosti lahko vponos, je brez dvoma tudi bife Florjan v Kolodvorski ulici, katerega notranjost dokazuje, da je bil tu na delu strokovnjak

in da tudi lastnik ni štelil s sredstvi v ta namen

V našem najbolj znanem gostinsko turističnem objektu, v gostilni Konšek na Trojanah so prejšnji mesec proslavljali prav posebni dogodek. Iz ponve so vzel dvanajstnajst konškov krov, po katerem je to gostišče postalo v zadnjih šestih letih znano ne samo širom naše domovine, ampak tudi marsikje v inozemstvu. Z mnogo truda in še več prelitega znoja je »krov« postal za nas simbol Konškove gostilne, za tujce pa slovenska nacionalna specialiteta, ki gre vedno dobro v promet

Stanovanjska gradnja problemi in težave

Tovariša Stenovec in Zevnik odgovarjata za naše bralce; podencini ju ocenjujejo vse prej kot tako, kot zaslužita spričo odgovornega dela. Resnica je torej druga. Kakšna? Preberite naslednji sestavek:

Se pred sedmo uro sem potkal na vrata, kjer v poslopopisu občinske skupščine Domžale uraduje tovariš Stenovec s svojimi sodelavcema. Bil sem prepričan, da bom prva stranka. Pa ni bilo tako. Tovariš Stenovec in Jamšek sta že odgovarjala na številna vprašanja, ki so jih postavljale stranke. V enem primeru je Stenovec odločno zavrnil neko prošnjo ter svoje stališče strokovno utemeljil in jo tudi tolmačil z uradnimi predpisi. Gradbeništvo pač ni za vsakogar; najmanj pa za laika.

Težko je vsakič, kadar stranke zahtevajo individualno ure-

ditev vprašanja in pri tem zanemarjajo ustrezne tehnične in pravne predpise, je pričel razgovor z menoj tovariš Stenovec. Gradbena dejavnost je v nenehem porastu; ob sprejetih spremembah v ustrezni zakonodaji, ob zmanjšanju števila strokovno zaposlenih ljudi in že omenjenem porastu želja po gradnji, je nemalokrat res težko.

Postopki in dovoljenja so raznotera, kakor so različne želje. Iz naslednje razpredelnice je mogoče razvideti, kakšne zadeve urejamo in koliko od teh smo jih uredili v letu 1966, koliko pa v petih mesecih letos:

	Leto 1966	5 mes. 1967
skrajšani postopek za novogradnje	292	147
lokacijski postopek	239	76
gradbena dovoljenja	208	72
uporabna dovoljenja	41	16
druge odločbe	44	33
soglasja za manjše gradnje	191	—
nalogi za ustavitev del	15	24

čevalca (Občinski poročevalci, št. 4, leto VI. z dne 15. aprila 1967).

Glede navidezne zamotanosti o pridobitvi gradbenega dovoljenja sem hotel vedeti, koliko gradbišč je bilo preteklo leto v domžalski komuni. Odgovoril mi je, da preko 500.

Stenovec me je opozoril, da ta podatek ni mogoče primerjati s prejšnjim, ker traja čas gradnje povprečno 4 leta.

V odstotku bi lahko trdili, da je 80% individualnih graditeljev in le 20% družbenih. Cenejši in hitrejši, kar je posebno pomembno, pa se gradi v družbeni gradnji.

Obilica podatkov in vrsta navidezno nerazumljivih postopkov me je navedla, da sem vprašal, če je to razlog, da imajo za gradnjo zainteresirani občani o njemu in tovariš Zevniku slabo mnenje. Z nasmemhom na ustih mi je tovariš Stenovec pritrđil in pojasnil, da so predpisi ljudem včasih nerazumljivi. Da sta pri tem enako ocenjena pa je razlog v tem, ker izdajajo gradbena dovoljenja na Občinski skupščini (njenov urad), zemljišča pa Stanovanjsko podjetje Domžale, kjer uraduje tovariš Jože Zevnik. Tega večina ne ve, zato se je zijo.

Upravičeno bi se lahko stranke jezile le nase. Nepoučenost izhaja namreč iz nevednosti, ta pa je posledica nezainteresiranosti.

Ce pa menijo prizadeti, da se jim godi krivica, potem bi moralji več sodelovati z občinskim odbornikom, predno ti sprejmejo odlok, ki je potem edino veljavven za vse brez razlike.

Vloženih prošenj za gradnjo je trenutno okoli 500, od tega je 50 do 60 vlog v zaključni fazi, ostale so v vmesni fazi. Pri teh zahtevamo še dopolnilno dokumentacijo.

Omenjen je bil novi zakon, ki urejuje urbanizacijo in gradbeništvo. Moj sobesednik mi je odgovoril, da so letos v slovenski skupščini sprejeli novi zakon, katerega je v celoti objavil Uradni list SRS, št. 16/57, na strani 285. Zanimivi za stranke so členi 1., 2., 4., 6. ter 2. odstavek 45. člena. Po tem zakonu bodo morali vsi strokovni organi postopati od 1. januarja prihodnjega leta dalje. Novi zakon pa obenem razveljavlja sedem dosedanjih zakonov, uredb in predpisov, ki so do sedaj urejali to vprašanje.

Skladne odloke z zakonom je sprejela tudi domžalska občinska skupščina. Ti so bili objavljeni v Uradnem delu Poro-

Med razgovorom se nama je pridružil direktor Stanovanjskega podjetja, tovariš Jože Zevnik, pa sem ostali del razgovora vodil z njema. Govorila sta najprej o gradnjah, pa je rekel: osnovno moramo lociti:

— družbeno — blokovno gradnjo in
— individualno gradnjo.

Pri prvi gradimo in bomo gradnjo nadaljevali v Domžalah, Mengšu, v Preserjah in v Kaučukljanu. Dela bomo poverili različnim gradbenim poujetjem, ki bodo ponudila najbolj ugodne gradbene pogoje.

Z individualno gradnjo pa bomo nadaljevali le na nacionaliziranih področjih (in zasebnih), ki so po urbanističnem načrtu predvidena za gradnjo stanovanjskih hiš. Poleg prej nastetih področij so taksni okoliši še na Zgornjem Viru, v drugi fazi izvajanja urbanističnega programa pa še severno od zvezne ceste št. 10 to je na Rodici, ter v Spodnjih, Srednjih in Zgornjih Jarsah ter v Preserjah.

Zakon pa dopušča, da občinska skupščina predvidi tudi druga področja, kjer bo dovoljeno graditi stanovanjske hiše. To velja za Dob, Trzin, Loko in seveda Moravče.

Jožeta Zevnika sem pobaral, kako je urejeno vprašanje urejanja zemljišča s komunalnimi napravami, kakor to zahteva zakon. Rekel je, da gradbišča niso v celoti urejena, ampak pretežno le delno. Ce bi se dosledno držali zahteve o celotni ureditvi, potem bi lahko oddali le malo stavbnih zemljišč.

Močno zastopstvo individualnih graditeljev bi moralno imeti zagovor vsaj v cenejši gradnji, pa temu ni tako, kakor je to dokumentirano izjavil Zevnik. Do konca lanskega leta je stal 1 m² stanovanjske površine v družbeni gradnji 1.000,00 N din, vključno z ureditvijo vseh komunalnih naprav (cesta, luč, kanalizacija, vodovod). Toliko velja 1 m² tudi zasebnega graditelja, vendar brez komunalnih naprav.

Kar se strnjenosti gradenj tiče, je to najbolje urejeno v Domžalah, kjer pride na 1 ha 46 stanovanj, drugod pa le 6 stanovanj. Izjemni sta le gradbišča v Preserjah, pod okriljem tovarne Induplati, in v Radomljah, kjer se je angažirala Parapirnica s Kolicevega. V slednjih primerih sta investitorja pristopila, kakor Domžalčani, k blokovski gradnji z namenom, zgraditi stanovanja za trg.

Porast stanovanjske gradnje v naši ožji okolici me je naveadel na naslednje vprašanje: komuna šteje nekaj več kakor 28.000 prebivalcev. Kje so najbolj gosto naseljeni predeli in kje bo to v prihodnje?

Najbolj gosto naseljenost najdemo seveda v Domžalah, se je glasil odgovor tovariša Zevnika. Sicer pa je nižinski predel, kjer je tudi vsa industrija,

gosteje naseljen od hribovitega. Predvidevamo, da bo tako tudi v prihodnje še posebno za to, ker bo naš predel zanimiv za prihodnje graditelje, ki danes sploh še niso prebivalci naše komune. Bližina Ljubljane je občutna prav tako, kakor nižja cena, ki velja za en kvadratni meter stanovanjske površine.

Vedno bližje sva bila »kritični« vprašanjem, pa sem se odločil še za mnenje, komu bi služila šola v Grobljah najbolje. Zevnik je mnenja, da za vse drugo prej, kakor za to, komur služi sedaj. Trdi, da bi bilo najbolj prav, če bi bila v šoli gostinska šola z ustreznim številom razpoložljivih turističnih sob. Le tako bi bilo mogoče uresničiti turizem, o katerem zaenkrat le veliko govorimo.

Turizem zahteva tudi urejene ceste in bencinske črpalki, sem nadaljeval z vprašanjem. Zevnik je rekel o drugi polovici deteljice v Domžalah le, da je nujno potrebna (tako menijo tudi drugi, pa nihče nič ne po-krene, sem si mislil). O črpalki pa so menda dogovori že znani in bo črpalka že letos gotova.

Na koncu sem vprašal direktorja Stanovanjskega podjetja Domžale, če želi še sam našim bralcem karkoli sporočiti.

Poslužil se je te prilike in dejal:

Za pridobitev dovoljenja za gradnjo stanovanjske hiše sta potrebni dve poti. O njih je bilo govora že prej. Jeza interesentov izhaja, kakor sem to že naglasil, iz nepoznanja zadev. Uradni vestnik občinskega Poročevalca pa dosledno objavlja vse te stvari. Želim, da občani prizadevne segajo po Poročevalcu, če pa to ni mogoče, naj se zglasijo v naših uradih, kjer jim bomo točno pojasnili vse, kar želijo vedeti. To je naša dolžnost, zato smo tu in naša dolžnost je služiti občanom, tako poedincem kot celotni družbeni skupnosti.

Ko sem se zahvaljeval in poslavljal od Stenoveca in Zevnika sploh nisem razumel, zaka imajo nekateri slabu mnenje o njih. Nasprotno je res! Radi bodo tudi vam, kakor se tokrat meni, pojasnili vse o vprašanju gradnje. Izdali vam bodo tudi ustrezno dovoljenje in vam odobrili stavbno zemljišče, če bodo vaše želje potrebitno dokumentirane in v skladu s predpisi, ki smo jih preko izvoljenih predstavnikov sami zapisali.

Uredništvo poročevalca pa bo rado sprejelo in obenem objavilo vsako vprašanje in skušalo hkrati objaviti tudi primezen in »uradni« odgovor. Poročevalci izide enkrat v mesecu. Prav je zato, če se ga poslužite, saj je vloga našega glasila povezovati občane in jih seznanjati z vsem, kar lahko zanimala širši krog bralcev.

Otmar Lipovšek

Za občinski praznik čestitajo in priporočajo svoje izdelke in usluge:

Papirnica Količev

tovarna kartona in lepenke

Združena kemična industrija Domžale

s svojima obratoma v Domžalah
in na Količevem

Srednja
tehniška
usnjarsko
galanterijska
šola Domžale

MELODIJA
Mengeš

Zavarovalnica
Domžale - Kamnik
v Mengšu

Kino podjetje
Domžale

OPEKARNA

Mengeš

Obrtno podjetje
SLAMNIK

SEMESADIKA

Mengeš

Induplati

Jarše

Tovarna sanitetnega materiala

Domžale

Tovarna kovčkov in usnjenih izdelkov

TOKO

Domžale

Gradbeno podjetje

OBNOVA

Ljubljana

obrat Domžale

Za občinski praznik čestitajo in priporočajo svoje izdelke in usluge:

Lesnoindustrijsko podjetje

LIP

Radomlje

TERMIT

Domžale

z obratoma v Moravčah in Ihanu

Trgovsko podjetje

NAPREDEK

Domžale

Tovarna in trgovina

UNIVERSALE

Domžale

Kombinat »Servo Mihalj« Zrenjanin

obrat

Sončnica

Domžale

ŽITO

Ljubljana

TRAK

Mengeš

Obrtno podjetje

TAMIZ

Mengeš

Stanovanjsko
podjetje
Domžale

Obrtno podjetje

NOVOPREM

Domžale

Avtoservis
Domžale

Gozdno gospodarstvo
Domžale

MLINOSTROJ

Domžale - Študia

FILC

Mengeš

LEK

Tovarna Mengeš

Svoje kvalitetne proizvode
priporoča

Združena
kemična industrija
Domžale

Zavod za
gospodarsko propagando
Domžale